

26 april 2026. 40 jaar Tsjernobyl.

Tekst Marjan Smeulders, Scientists for Future en Scientist Rebellion

Ik ben Marjan Smeulders en heb vandaag met de luchtfietsers meegefietst om de kernramp 40 jaar geleden in Chernobyl te herdenken.

Ik ben klimaatactivist bij Scientists for Future en Scientist Rebellion.

Beide groepen bestaan uit wetenschappers die zich ernstig zorgen maken over de ongekend snelle opwarming van de aarde. Klimaatwetenschappers van het IPCC, de Intergouvernementele Werkgroep Klimaatverandering, verwoordden het zo in hun conclusie: De kans om een leefbare en duurzame toekomst voor allen veilig te stellen is bijna voorbij.

De enige oplossing is stoppen met uitstoten van CO₂.

We hebben een energietransitie nodig weg van fossiel en naar hernieuwbare energie.

Hoort kernenergie daarbij?

Onze regering denkt van wel. Het wil 4 nieuwe kerncentrales bouwen en promoot kleinere modulaire reactoren.

Dit zijn enorm slechte ideeën.

Inzetten op kernenergie is een gemiste kans voor de energietransitie!

Geld dat hard nodig is om ons energienet te versterken, wordt verspild aan een technologie die ons langer vast zet in fossiele energie.

Waarom dus geen kernenergie? Zeven redenen:

Reden 1. Kernenergie is geen schone energie.

Het mag dan CO₂ armer zijn dan fossiel, er is nog steeds geen oplossing voor het hoog radioactief afval en na 70 jaar kernenergie is er pas 1 lange termijn opslag, in Finland. Kleine modulaire reactoren zijn nog nooit gebouwd in Europa, maar zullen relatief meer radioactief afval produceren vanwege de kleinere schaal. Onze regering wil niet nadenken over het afval dat geproduceerd gaat worden en laat dit probleem voor onze kleinkinderen.

Reden 2. Kernenergie is risicovol.

De kernramp in Fukushima in 2011 liet zien dat ook in hoog ontwikkelde landen een catastrofale ramp kan gebeuren. 15 jaar later is maar een miljardste van de radioactieve brandstof opgeruimd.

Maar ook geopolitieke gevaren zijn reëel: zie de aanval van Rusland op de Oekraïense kerncentrale, Iran's dreigement om de kerncentrale van Abu Dabi te bombarderen, de dreiging van drone of cyber aanvallen. Willen we echt kerncentrales op veel verschillende plekken in ons land?

Reden 3. Kernenergie is extreem dure energie.

Sinds Chernobyl zijn reactoren misschien wel veiliger geworden, maar daardoor ook veel duurder! Kernenergie is nog nooit rendabel geweest zonder overheidssteun en garanties. Onze regering wil nieuwe reactoren zelf bouwen en financieren, via het nieuwe staatsbedrijf NEO NL. Geschat: 20 miljard per reactor. Belastinggeld van alle burgers. Miljarden die veel effectiever besteed kunnen worden aan het verminderen van de vraag naar energie. Bijvoorbeeld door een grootschalige isolatiecampagne, en het vol inzetten op het versterken van het energienet voor de nodige elektrificatie.

Reden 4. Kernenergie maakt ons afhankelijk van geïmporteerd uranium:

40% van het wereldwijde uranium komt uit Kazachstan, een autocratisch bestuurd land in de invloedssfeer van Poetin. Willen we ons echt afhankelijk maken van dit soort landen?

Reden 5. Kernenergie is geen goede complementaire energiebron bij wind en zon.

Kerncentrales zijn niet makkelijk aan en uit te zetten om te compenseren voor weinig zon en wind. Kerncentrales zullen continue moeten produceren, ook als de wind wel waait en de zon schijnt.

Bovendien hebben kerncentrales koelwater nodig. Met het opwarmende klimaat en oververhitte rivieren heeft dat in Frankrijk al gezorgd voor het stilleggen van reactoren in de zomer.

Reden 6. Kernenergie komt te laat. We hebben nog iets meer dan 3 jaar voordat we zo veel CO2 uitgestoten hebben dat de opwarming van de aarde voor bij 1.5C gaat. Onze regering schat dat de eerste kernreactor eind jaren 30 klaar zal zijn. Kerncentrales bouwen duurt altijd veel langer en kost altijd miljarden meer dan gepland. Zelfs China, het land dat zijn hernieuwbare energiedoelen 10 jaar eerder haalde dan gepland, lukt het niet om het kernenergie doel te halen. Ondertussen dalen de kosten voor stroom uit zon, wind en batterijopslag. Kernenergie komt te laat en is veel te duur tegen de tijd dat nieuwe reactoren energie gaan leveren.

Reden 7. Kernenergie is geen oplossing voor klimaatverandering.

Door in te zetten op kernenergie lijkt het alsof het kabinet actie neemt tegen klimaatverandering. Maar het is in feite uitstellen en afleiden van de maatregelen die nodig zijn om ons land energieonafhankelijk te maken en onze CO2 uitstoot zo snel mogelijk omlaag te brengen tot nul. Maatregelen die snel onze energievraag verminderen en de maatschappij elektrificeren. Kiezen voor kernenergie houdt ons langer in de fossiele greep en is dus ook een cadeau aan de fossiele industrie.

De conclusie is duidelijk:

De weg naar een duurzame en leefbare toekomst voor allen gaat niet via kernenergie.

Dank jullie allemaal dat we hier samen zijn om dit geluid te laten horen!